

STEMMEN UIT HET VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

VOORBURG - SASSENHEIM/LISSE

Adres: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg
Telefoon 070 386 34 13

Een nieuwe vondst van Dode Zeerollen

Deze week werd bekend dat in een bepaalde grot bij de Dode Zee een vondst van oude teksten was gedaan. Het gaat om kleine fragmenten papyrus die deel geweest zijn van een boekrol. Oudere boekrollen die in het jaar 1947 in dit gebied werden gevonden, werden als eerste onder de naam 'Dode Zeerollen' bekend. Op televisie was te zien hoe ontdekkers te werk gingen. In een grot werd zand in een grote zeef gestrooid. Wat achterbleef in de zeef waren - in dit geval - kleine stukjes Griekse tekst op papyrus. Ze waren afkomstig uit de oud-testamentische bijbelboeken Nahum en Zacharia. Deze nieuwe vondst is van betekenis voor de vroeg-Joodse geschiedenis maar vertelt ook iets over de periode van het vroege christendom.

Dode Zee

Wie waren de schrijvers van deze teksten in de verschillende grotten bij de Dode Zee? Een deel van de gevonden teksten is waarschijnlijk afkomstig van de Essenen, een vroeg-Joodse gemeenschap waarvan men denkt dat die rond 250 v. Chr – 50 n. Christus rond Qumran woonde. Een andere theorie is dat een deel van de teksten daar in de grotten bij de Dode Zee verborgen zijn rond ofwel 70 n. Chr. ofwel 136 n. Chr., en daarheen zijn gebracht. In deze jaren vonden grote Joodse opstanden tegen de Romeinse overheersing plaats.

In het jaar 69 zou de halfbroer van Jezus, Jacobus de Rechtvaardige, die een christelijke gemeenschap in Jeruzalem leidde, op instigatie van Joodse priesters en schriftgeleerden zijn gestenigd. Spoedig daarna brak een opstand van de Joden tegen de Romeinse bezetter uit. In het tumult vluchtten zowel de christenen als de Joden uit Jeruzalem weg. De tempel in Jeruzalem werd in het jaar 70 door de Romeinen vernietigd, naar ze zeggen precies nadat 650 jaar eerder de eerste tempel bestormd werd. In Rome is nog op de triomfboog van Titus het wegvoeren van de menorah uit de tempel van Jeruzalem te zien. De Joden, misschien waren daar ook priesters en beschermers van waardevolle tempelschatten bij, zochten een plaats om hun heilige teksten te verbergen. Een mogelijkheid is dat een deel toen naar de grotten bij de Dode Zee is gebracht.

Ook voor het christendom is deze opstand van betekenis. Een van de strijders, Joseph ben Mattathias, hield zich in een fort bij Jotapata op. Zijn leven werd door de Romeinen gespaard en onder de nieuwe naam Flavius Josephus werd deze strijder als auteur van het boek *Oude geschiedenis van de Joden* bekend. Dit boek is de enige buiten-bijbelse bron van een tijdgenoot die het bestaan van Jezus Christus

In dit nummer

Van het bestuur	2
Avondmaal	2
Kerkdiensten	2
Hoeksteenlezing Tolstoj	3
Misschien	3
Agenda	4

Hoeksteenlezing

TOLSTOJ, GANDHI EN
GEWELDLOOSHEID

Zondag 2 mei, 10.30 uur
Spreker Sieuwert Haverhoek

noemt en van het vroege christendom bericht. Met de vernietiging van de tempel eindigde voor de christenen ook voor een lange tijd hun aanwezigheid in Jeruzalem.

De tweede belangwekkende datum die men nu veel noemt met betrekking tot de Dode Zeerollen is '136 n. Chr.' Rond 132/ 136 n. Chr. waren er hooggespannen verwachtingen in Israël dat de beloofde messias zou komen. De joodse vrijheidsstrijder en gelovige Simon ben Kosiba dacht dat met hulp van Hogerhand de overheersers konden worden verjaagd en de tempel in Jeruzalem in ere worden hersteld. Hij veranderde zijn naam in Bar Kochba wat 'zoon van de ster' betekent en waar het bijbelboek Numeri naar verwijst. In Numeri 24:17 staat: *Ik zie hem, maar niet nu; ik schouw hem, maar niet van nabij; een ster gaat op uit Jacob, een scepter rijst op uit Israël, en verbrijzelt Moabs slapen, en verplettert alle zonen van Set. (...) Bar Kochba had een schare volgelingen verzameld maar de opstand tegen de grote overmacht mislukte jammerlijk. Opnieuw moesten grote groepen Joden vluchten en opnieuw verborgen mensen zichzelf en hun boekrollen bij de Dode Zee. In die tijd zou de huidige vondst daar zijn verborgen.*

Een intrigerende vraag is of deze tekst uit Numeri over 'de ster' ook de basis is van het voor ons bekende verhaal uit het Evangelie van Mattheüs. Daarin wordt verteld dat wijzen uit het Oosten op basis van 'een ster' naar de pas geboren Jezus kwamen kijken. Het is duidelijk dat we veel van de vroege periode van het christendom nog niet weten. Het vinden van nieuwe teksten voegt toe aan nieuwe inzichten en is inspirerend. Een profetie voor de toekomst is dat het in de Dode Zee eens zal 'wemelen van leven'.

Hartelijke groet,
Katrijne Bezemer

Van het bestuur

Breng de Hoeksteen in beeld

Iedereen die dit project van Frouwke de Boer steunt, wil ik namens het bestuur bedanken. We zijn er nog niet maar wij hebben gemeend om op basis van wat nu is binnen gekomen opdracht te verlenen aan het bureau C&S zodat wij al met Goede Vrijdag en Pasen kunnen gaan uitzenden. Heel fijn dat u de vereniging steunt.

Activiteiten

Nu de vaccinatie op gang is gekomen, hopen wij met de nog resterende programma-activiteiten te kunnen starten.

Kerkdiensten

Goede Vrijdag 2 april met Katrij-

ne Bezemer, Pasen 4 april met Katrijne Bezemer en 25 april met Nel Verburg. Meer informatie vindt u verderop.

Algemene ledenvergadering 22 april

De voorkeur gaat uit naar een schriftelijke raadpleging.

De vergaderstukken ontvangt u of via de email of per post thuis.

Algemene ledenvergadering Vrijzinnigen Nederland 24 april

Deze vergadering zal weer plaatsvinden via een zoom bijeenkomst. Mochten de vergaderstukken op tijd binnen komen dan treft u een korte uitleg van de stukken bij uw uitnodiging van de eigen ALV op 22 april. Afgevaardigde namens het bestuur is Frouwke de Boer.

De Hoeksteenlezing van 2 mei om 10.30 uur *Tolstoj, Gandhi en*

geweldloosheid, spreker Siewert Haverhoek, gaat door. Deze wordt vanwege de auteursrechten nog niet uitgezonden.

Verder in deze Stemmen kunt u lezen hoe u zich kunt aanmelden.

Opvolging voorzitter

Graag wil ik u nog in herinnering brengen de vacature die in november gaat ontstaan.

Hartelijke groet,
Simon van Proosdij

Avondmaal

Voorganger ds. K. Bezemer
Organist Henriek Dijkstra

Op 2 april 19.30 uur wordt het avondmaal gevierd. Dit keer op een andere wijze dan u gewend bent. Alleen te volgen via livestream op TV kanaal YouTube of PC of mobiele telefoon (code krijgt u tijdig)

Kerkdiensten in aangepaste vorm

Zondag 4 april 10.30 uur, Paasdienst

Voorganger ds. K. Bezemer
Organist Albert van der Haven

Zondag 25 april 10.30 uur

Voorganger mw. N. Verburg
Organist Albert van der Haven

Collecten:

Op 4 april is de schaalcollecte bij de uitgang bestemd voor Artsen zonder Grenzen.

Zij organiseren noodhulp, medische zorg en pleitbezorging voor mensen die geen toegang hebben tot medische voorzieningen of daar bewust van zijn buitengesloten. Artsen zonder Grenzen werkt met name in conflictgebieden.

De collecte op 25 april is bestemd

voor Open Doors.

Open Doors steunt christenen die om hun geloof worden vervolgd of verdrukt.

De stichting onderzoekt jaarlijks waar vervolging van christenen plaatsvindt en op wat voor manier dit gebeurt. Zij ondersteunt dit alles met noodopvang, voedsel en kleding. De Ranglijst Christenvervolging laat zien in welke landen christenen het zwaarst worden vervolgd om hun geloof.

Balans

Misschien

Als je een zin begint met ‘misschien’ dan staat er geen vraagteken aan het eind van de zin. Bij een vraagteken verwacht je een antwoord op je vraag. Dat antwoord kan wel of niet komen. Antwoord en vraag moeten in evenwicht zijn op de weegschaal van het leven. Hopen de vragen zich op, dan kan het leven een hel zijn. Men voelt zich zeer verwijderd van het evenwicht van het leven. Te veel antwoorden verstoort het evenwicht ook. Men blijft zweven en kan niet meer ‘aarden’.

Begint de zin met ‘misschien’ dan is er geen vraagteken. Dan houd je de weegschaal in evenwicht en houd je alle mogelijkheden in het leven open. Je gaat met alle mogelijkheden van het leven aan het werk, vanuit de hoop van het ‘misschien’.

Marijke van Proosdij

Reserveren kerkdiensten en lezingen vooralsnog verplicht en s.v.p. afmelden wanneer u onverhoopt niet komt!

s.proosdij@kpnmail.nl of 06 520 88 057. Reserveer tijdig om teleurstellingen te voorkomen.

Siewert Haverhoek

TOLSTOJ, GANDHI EN GEWELDLOOSHEID

Zondag 2 mei, 10.30 uur
Spreker Siewert Haverhoek
Entree: € 7,00

Het boek *Wat Ik Geloof* van Tolstoj (1828-1910) was, na zijn boek *Mijn Biecht*, door de Russische overheid op aanraden van de Russisch Orthodoxe Kerk verboden. Op zich al een reden die nieuwsgierigheid wekt.

Na een existentiële crisis rond zijn 50ste levensjaar keerde Tolstoj terug naar de kerk van zijn jeugd en begon de Bijbel weer te lezen. Hij was geschokt te zien dat van het vroege christendom slechts een machtig instituut restte met nadruk op uiterlijk vertoon, maar dat de leer van Christus nauwelijks in praktijk werd gebracht.

Dat was voor hem het keerpunt in zijn leven en het startpunt van een gedurfd project dat hem tot het eind van zijn leven intensief heeft beziggehouden. Hij werd een man met een missie. Doel was om de kern van het christendom voor zichzelf en voor anderen weer helder te krijgen, inclusief de praktische persoonlijke, politieke en sociale gevolgen. Een interessant oeuvre volgde, dat vele wereldverbeteraars heeft geïnspireerd, zoals M. Gandhi, M.L. King en N. Mandela. Door velen werd hij beschouwd als een profeet van een nieuwe wereldorde. Bijzonder dat deze autobiografische zoektocht naar de zin van het leven, die nooit in het Nederlands was verschenen, na bijna 140 jaar weer uit de vergetelheid is opgediept. Het boek is gebaseerd op Tolstoj's interpretatie van de Bergrede en bevat talrijke maatschappelijke en levensbeschouwelijke thema's, die hun actualiteit nog lang niet hebben verloren.

Siewert Haverhoek (1945) is een Delfts ingenieur, die in de industrie heeft gewerkt als milieumanager en tot zijn pensioen als Lector Duurzaam Ondernemen. Hij is geïnteresseerd in theologie en filosofie en heeft een aantal onbekende werken van Tolstoj uit het Engels vertaald. Over het gedachtegoed van Tolstoj houdt hij in het land interactieve voordrachten voor alle mogelijke gremia.

Aanmelden voor toegang s.proosdij@kpnmail.nl voor 28 april.

Indien onbestelbaar: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg

AGENDA

April

- 2 apr 19.30 u Avondmaaltje, voorganger ds. K. Bezemer
Via livestream te volgen (code wordt
toegezonden). Organist Henriek Dijkstra
- 4 apr 10.30 u Paasdienst, voorganger ds. K. Bezemer
geen koor aanwezig. U bent welkom in
de Hoeksteen. Deze dienst wordt ook via livestream
uitgezonden. (code wordt toegezonden)
- 22 april Algemene leden vergadering schriftelijk.
- 25 apr 10.30 u Kerkdienst, voorganger mw. Nel Verburg
geen koor aanwezig. U bent welkom in
de Hoeksteen. Deze dienst wordt ook via livestream
uitgezonden. (code wordt u toegezonden)

Mei

- 2 mei 10.30 u Hoeksteenlezing *Tolstoj, Gandhi en geweldloosheid*
spreker Sieuwert Haverhoek

Datum inleveren kopij

Wilt u de kopij voor het mei nummer a.u.b. uiterlijk 16 april 2021 insturen naar stemmen@kpnmail.nl of naar Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg

Colofon

Voorganger:

Ds. K. Bezemer,
Floris Versterlaan 23
2343 RV Oegstgeest
Tel.: 071 532 04 38
kbezemer@iroka.nl

Voorzitter:

S.J. van Proosdij
Tel.: 070 386 86 85
s.proosdij@kpnmail.nl

Secretariaat:

W. H. Kraan
Tel.: 070 386 95 41
secretariswhkraan@gmail.com

Penningmeester

G. Vallenduuk-Visser
Tel: 0252 213 998
penningmeesterhoeksteen@gmail.com

Zaalverhuur:

J.J. Jager
tot 31 juli 2021
jagerjjan@gmail.com

Contactpersonen ziekenhuisopnamen:

Ds. K. Bezemer of
S.J. van Proosdij

Redactie Stemmen:

G. Hornman-Oldenbeuving
M. van Proosdij-v.d. Beukel
W. Toes

Eindredactie:

A.G. Spruijt
Tel.: 070 347 28 07
agspruijt@gmail.com

Bankrekeningnummer:

NL 93 INGB 0000 137735
Vereniging van Vrijzinnig Gods-
dienstigen te Voorburg

Maandblad Stemmen:

Op aanvraag via het secretariaat

Redactieadres:

stemmen@kpnmail.nl
Rozenboomlaan 119
2274 HK Voorburg

Website

www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl